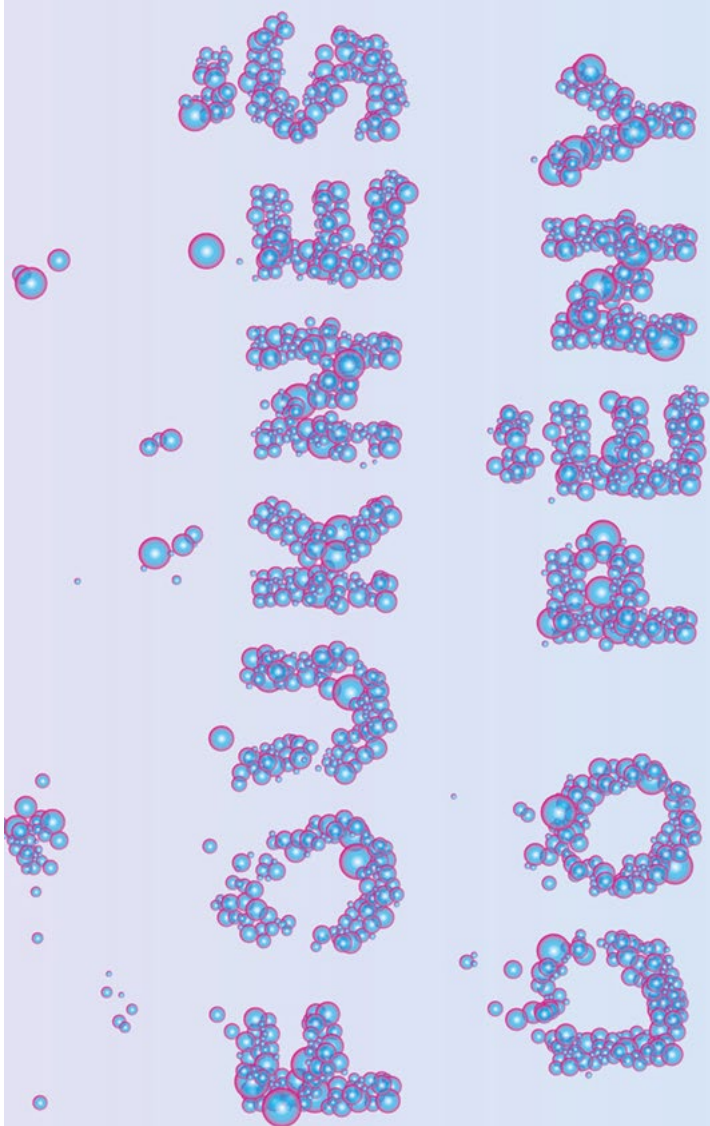

RADKA TŘEŠTÍKOVÁ

MOTTO

Foukneš do pěny

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

Radka Třeštíková

Foukneš do pěny – e-kniha

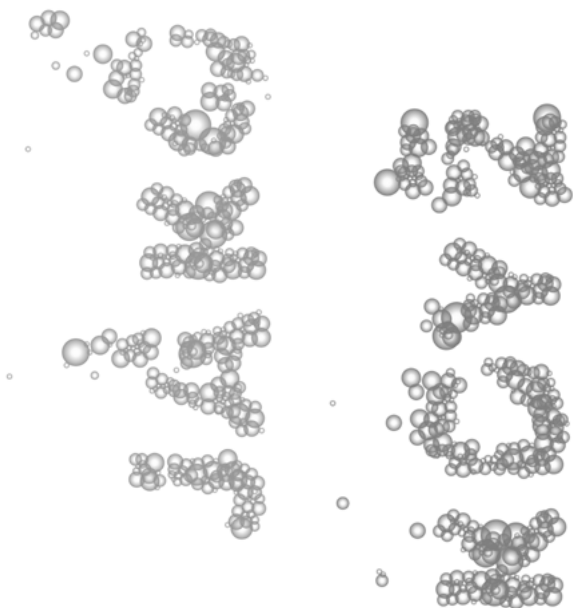
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.

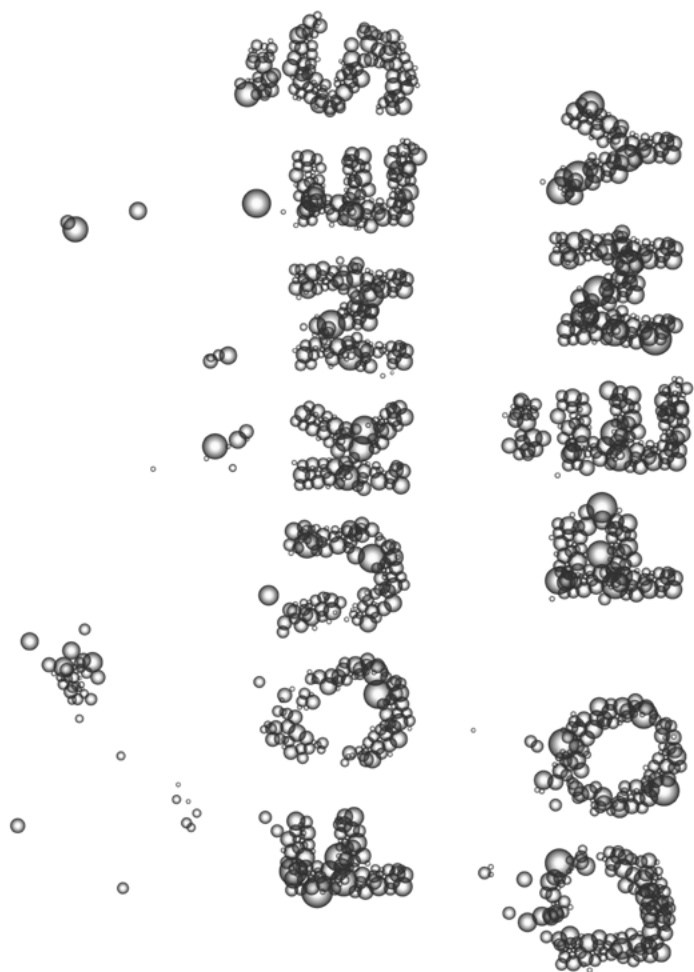
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

FOUKNEŠ DO PĚNY

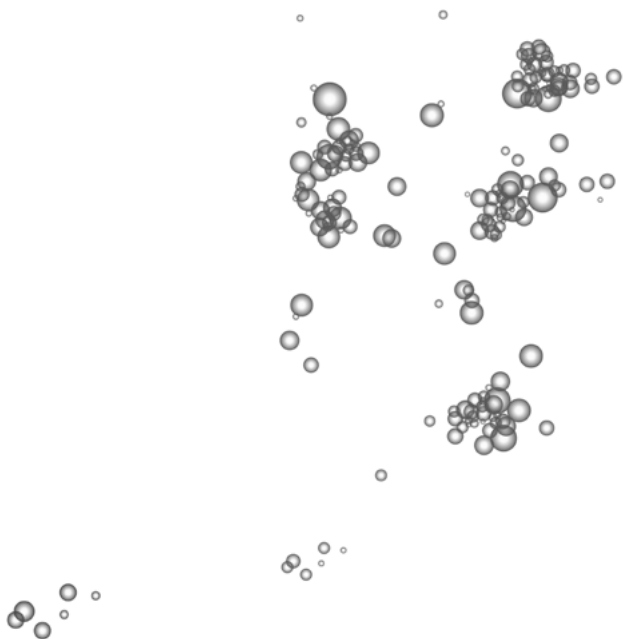

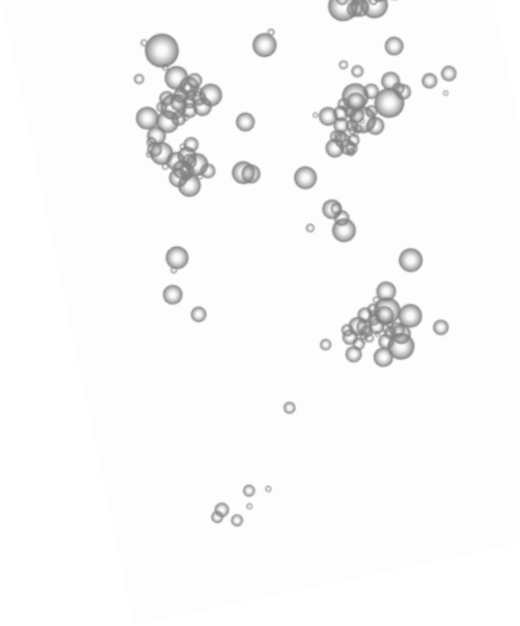
RADKA TŘEŠTÍKOVÁ

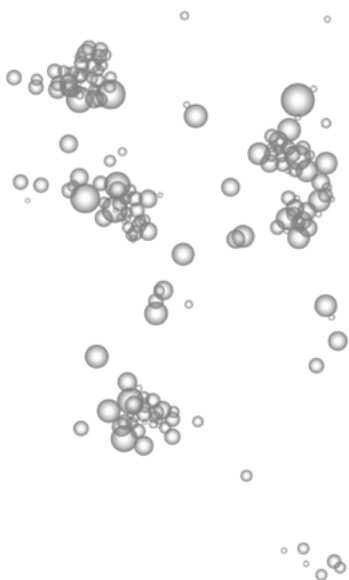
PRAHA 2020

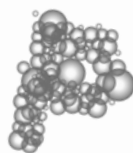

Ještě tě musím vidět a něco ti říct...

Padal z tebe sníh. Dva cizí lidé pár desítek centimetrů od sebe, v úzké tmavé chodbě, kde každý vždycky kopnul do botníku a zaklel, máma volala z koupelny, že to budeš ty, a ať si hned sundáš bundu, že sněží. Byli jsme ještě děti. Jen jsme se mihli v životech, anebo jsme je spolu celé strávili. A nevěděli jsme nic o lásce. Dokud jsme nevěděli, jak velká umí být, neodvážili jsme se trhat ji na kusy jako zvířata. Netečně kolem sebe nechat poletovat bublinky, kterými se prostor kolem štěstí musí vycpat. Pozor, křehké! Aspoň to vytríd'! Popraskanou fólii do plastu. Barevné vzkazy do papíru. Střepy z rozbitých sklenic na vinu do skla. Už jsme si všechno řekli, to hezké se v tom topí jak chameleon ve vaně. Dvě rozpuštěné vložky tisíce kilometrů od sebe a hromada rozpálených věcí, na které už nikdo nechce sahat a vracet je na správná místa odpuštění. Bůh si šel na chvíli zdřímnout a nechal mě tady stát, bezbranně. S šavlí a rozpletenou šálou. Motýli přestali létat.

Nejsem moc dobrý řidič, nemám auto a dovolenou mám naplánovanou až na srpen už od března, já jsem měla vždycky všechno naplánováno s předstihem a nikdy jsem nechtěla dvakrát na stejné místo, byla jsem totiž přesvědčená, že když příště pojedeme jinam, bude to jiné. Dobrá zpráva je, že jsme procestovali skoro celý svět. Špatná, že jsme si na ty cesty pokaždé sbalili všechno s sebou, v kufru pečlivě složená očekávání, aby se nezmačkala, a těžké výčitky z jejich nenaplnění, ticho, co vyplnilo prázdná místa jako ponožky, máme stejnou nohu a svoje limity, za kterými už nic není, nic, odkud by se dalo brát a kde by se dalo dýchat, prostor, kam se nechodí, ale já jsem tam šla. Když se ohlédnu, tak se vidím, sedím na pohovce jako někdo úplně cizí, vzdálený tomu, kým jsem chtěla být, a přemýšlím, jestli z ní ta krev půjde dostat dolů, z téhle pohovky nejde dostat ani mateřské mléko. Chtěla jsem koženou, z kožené pohovky bych to všechno dostala raz dva, ale na novou pohovku jsme tenkrát neměli peníze a prý se na ni člověk v létě přilepí, a to není příjemné. Spousta věcí není příjemná, ale zvykneme si na ně stejně jako na starou oranžovou pohovku. Zvykneme si na všechno. Dokonce i na to, že se celý svět láme na kusy ledu. Pomalu plujeme na krách, co pod námi tají, jeden od druhého. A pak začne najednou hořet.

Bolí mě ucho, strašně mě bolí ucho, přemýšlím, jestli je ve spíži nějaká vodka. Měla bych si to ošetřit, někomu zavolat, něco udělat, a hlavně proboha vyvětrat, kuchyň smrdí

jídlem. Blbý segedín, určitě segedín, segedín já poznám, to mě tak rozčílilo. Vytáhnu z peněženky vizitku a vytukám Juditino číslo, ruka, ve které svírám mobil, se mi třese. Nechám to vyzvánět nekonečně dlouho, každý další tón je jak prudká rána paličkou do bubínku, ale ona mi to nezvedá. Proč mi to nezvedá, když ví, že hoří? Z misky v předsíni si vezmu klíče od auta a pak si vezmu i tu misku, strčím ji do velké černé tašky, co mám zavěšenou na lokti. Je to moje miska, to já jsem ji před lety ukradla v Budapešti, taková blbost, krást misku od guláše, anebo přemýšlet, že si dám ve svém věku náušnici do bradavky, ten chlápek v leteckém klubu tvrdil, že potřebuju adrenalin, a pak mě se smíchem vystrčil ven z letadla, zastlaná v peřině mraků, s obličejem rozpitým do stran, jako když maluješ vodovkama algoritmus, barevné puntíky bez kontur a všechno se zdálo tak maličké, myslela jsem si, že umřu, ale podruhé ani potřetí se ten osvobozující pocit už nedostavil a skákat padákem čtyřikrát v jednom týdnu mi přišlo zbytečné, podle statistik zemře při seskoku jen jeden člověk ze sta tisíc a já to nebudu.

Zhasnu světlo v knihovně, lampičku u křesla a stropní bodovky v chodbě, jsem zvyklá všude zhasínat, kvůli mámě, kvůli Robin, jsem světloplachá jako ta bílá srnka, co ji nedávno myslivci odchytili kousek od hřbitova, říkala máma. Kdo zastřelí bílou srnku, do roka umře, říkali ti myslivci mámě. Rozhlížím se po bytě, který znám tak důvěrně, že to při každém nádechu páchne u hrudníku. Tohle z něj zbylo. Opuštěný ostrov uprostřed obýváku, na který si sedá prach, skloním se a seberu mu ze země kus nebe, asi na památku, a naschvál, aby to beze mě nešlo dokončit. Připadám si bezvýznamná a menší aspoň o metr, chtěla bych si postavit bunkr ze židliček a peřin a zalézt si do něj nebo si počmárat obličej, ať si na mě klidně všichni ukazují prstem, místo

toho přestěhuju stolek, takového stolku je kdesi u zdi škoda, strčím si do kapsy náušnici, která na něm leží, a vyskočím z okna.

• • •

Cvak.

„Kurva,“ zakleje máma. Sprostá slova jí nesluší, smutek jí nesluší, ani vztek ne, křiví jí krásný obličej, papír zmačkaný do kuličky, nedůstojnost orámovaná naším dvoupokojovým bytem, úzká chodba, kde každý vždycky kopne do botníku a zakleje, nikam teď nevede, nejsou tu koleje, jenom koberec, který táta dopoledne vysál.

„Co čumíš?“ zasyčí na mě.

Jako bych za to mohla. Za botník, za tenhle byt, za tátu, za ten byt o sedm pater nad námi, máma se tam nahoru dívá jako do nebe a tváří se, že je tam peklo. Je mi šest, za chvíli sedm. Zavřu oči, aby mi do nich neteklo vajíčko.

„Přestaň mě provokovat, Vladěno, teď mě fakt neprovokuj!“ rozčílí se máma. Poskakuje na pravé noze a drží si malíček u té levé. Prý je to slaboch a úplně k ničemu, k ničemu jí není, nepotřebuje ho, klidně se obejde bez něj! Klidně celá

kolem dokola. Bude se točit v kruhu a zpívat, a já budu hrát na flétnu Písničku pro Zuzanu, budu muset. Slyším výtah.

„Obejdem se bez tebe, slyšíš?!“ zařve máma a lomcuje přitom klikou u dveří. „Kde jsou klíče?“

Pokrčím rameny. Já klíče ještě nemám. Máma je chvíli zmateně hledá po kapsách bund pověšených na věšáku a pak zas vší silou buší do dveří a hystericky řve, trhá mi to uši, přitisknu na ně dlaně.

„Běž si to umýt,“ všimne si mě. Teď na mě nemá čas ani nervy, to mi řekne.

Uteču. Schovám se do velké šatní skříně v dětském pokoji, ale v tom stísněném prostoru nemůžu najít svůj dech, zpanikařím a rychle se ho snažím nahmatat mezi pečlivě vyžehlenými košilemi na ramínkách. Cítím louku, voní jarem a táhne se jako bílek, tma se se mnou houpe nahoru a dolů. Zaslechnu tupou ránu o koberec, zalapám po dechu a počítám do sto osmdesáti, do sto osmdesáti přesně. To už umím.

Stalo se mi něco? Kdesi v dálce zní siréna záchranné služby, ale z paneláku nikdo nevybíhá, na zemi neleží moje nové šaty, paní Pondělková se nedrží za srdce, Marie se nedrží za břicho a máma je tiše, úplně tiše, poprvé vůbec neřve. Poškrábu se nad klíční kostí a podívám se dolů na svoje nohy, jsou celé, odřela jsem si kolena a dlaně, na kalhotách mám díru, ale můžu jít. Podle statistik zemřelo za loňský rok po pádu z výšky přes sto lidí, ale já to nebudu loni ani letos.

Zvednu ze země tašku, je úplně nová, ještě je na ní visačka, a není moje. Na kolečkách ji za sebou táhnu někam pryč. Kam běží duše, když hoří? Jak vypadá, když ze sebe strhá všechny šaty?

Slunce přechází přes místní poledník, je přesně na jihu a úplně nejvýš, nebe je bez mráčku. Milion světle modrých dílků, pět pořád ještě svírám v dlani. Vítr o rychlosti tři až sedm metrů za sekundu, řekla bych. Auto hledám tak dlouho, že už to chci vzdát, cvakám ovladačem a zmateně se kolem sebe rozhlížím po parkovišti, dokud jedno z nich konečně nezabliká, naleštěné, bílé, úplně nové, vytáhnu z peněženky pětikorunu a objednám s ní celý vůz kolem doko-la, pak si sednu za volant a nastartuju s rozhodností absolutně neodpovídající faktu, že vůbec nevím, co dělám. Nemám žádný konkrétní cíl, takže si dávám jen drobné úkoly, jako Robin, když byla ještě malá, jen to, co zvládla, obout botu ano, zavázat šňůrky ještě ne. Zmáčknu tlačítko start,

neozve se nic, ale palubní deska se rozsvítí. Tváří se přívětivě, aspoň myslím. S úlevou vydechnu, jako by to bylo kdo ví co, ukrást někomu auto. Já nejsem zloděj. Ani vrah.

Probíhá test funkcí, když skončí, šlápnu na pedál, ale vůz se ani nehne. Ucítím kouř, průsvitné ruce úzkosti mě svírají kolem krku, slyším se, jak křičím uvnitř. Chtěla bych utéct, všechno si to rozmyslet, všechno od začátku, jenže po předložské operaci menisku mi lékaři běh zakázali, prý mám plavat. Plavat? Jak může člověk něčemu nějak důstojně uplavat? Já umím jenom prsa s bradou vystrčenou nahoru nad hladinu, kvůli Robin jsem nikdy nechodila do bazénu, neumím se potápět, voda mi pokaždé nateče do nosu, dokonce i když předpisově vyfukuju ven, tak ta voda teče dovnitř jak navedená, já nikam plavat nebudu. Nakrčím nos, připoutám se, a než nastavím zpětné zrcátko, tak abych dobře viděla dozadu, namířím ho na sebe. Hledám v něm nějakou odpověď asi, anebo malou útěchu aspoň, ale vidím jen zmrzlou popraskanou vrstvu bílého sněhu, co rychle taje, po střechách sjíždí dolů. Vypadám jako křeček, jako bych si za tu povislou kůži, co mi visí po stranách z čelistí, chtěla něco schovat. Josef mi říkal Sněhurko. A máma mi říkala, usměj se, Vladěno, ať to vypadá, že jsi šťastná.

Cvak.

Lehce se prstem dotknu přísně sevřených rtů, paní Marečková tvrdí, že si je musím zvýrazňovat, nejdřív konturovací tužka, potom rtěnka. Když to zvládnou, vrátí mi Robin? Upravím si vlasy, v tom naučeném pohybu, kterým si je přehodím ze strany na stranu a pak si je strčím za ucho, je náhlá nespokojenost s nimi. Měla bych jít k holiči, anebo do nemocnice, je to jen kousek, támhle přes cestu, úzkou uličkou mezi stromky, které jsem tady kdysi zasadila já, pro lásku bych po ní šla až do pekla. Odhodlaně znovu sešlápnu

pedál. Musím se pohnout dopředu, ale v zrcátku zcela jasně vidím, jak vyjíždím dozadu přímo mezi popelnice na tříděný odpad, mozek mi do hlavy vysílá signál, že ten druhý pedál, to bude brzda, holka zlatá, ale noha se mi na něj přesune zoufale pomalu. Vůz zastaví natlačený na žlutém kontejneru na plast, odpadky jsme třídili společně, třídění byla jediná věc, na které jsme se s Josefem shodli, odpadky byly jedinou věcí, kterou jsme se za všechny ty roky naučili pečlivě vytrídřit. Bez zbytečných emocí. Plast, papír, sklo, bio odpad, lepší než nic. Měli jsme odhodlání zachránit celou planetu, ale na nás dva nezbylo. Podívám se na řadicí páku nastavenou na písmeno R. Možná jsem neměla Robin to klučičí jméno dávat, možná jsem na tom neměla tak nesmyslně trvat, taková hezká holčička, zkazíš jí tím celý život! Celý život jsem jí zkazila. Já za to můžu, klidně si prstem ukažte na mě, počmárat si obličej, to nestačí. Mám malé dlaně na to, abych jimi přikryla tu velkou propast mezi námi, a přikrýt si jimi uši, to nestačilo nikdy.

Přesunu páku na písmeno D a vůz se konečně pohne dopředu. Vymotám se z parkoviště a vyjedu ze sídliště. Nemám žádný konkrétní cíl, ale to už jsem říkala, cítím se volná, tak nějak zvláště, zbytečně, stará fotka vytržená z rodinného alba, zbyly tam po mně čtyři papírové růžky. Jsem nervózní, protože já jsem nějaký cíl měla vždycky. Všechny dovolené jsem organizovala já, bavilo mě vyhledávat si na internetu cílovou destinaci, představovat si, jak to tam vypadá, jaký budeme mít výhled z okna, kam se budeme chodit koupat a kam na večeři. Těšilo mě, když se mi podařilo najít celkem hezké ubytování za rozumnou cenu, a pak jsem celou dobu přemýšlela, jak asi tráví dovolenou lidé s tou krásnou terasou s výhledem na moře v tom vysokém domě, do jehož zdí my každé ráno zklamaně čumíme. Těšilo mě, že nejsem

marnotratná, a štal mě fakt, že nedokážu utratit víc peněz, abych byla spokojenější. Judita tvrdí, že jsem nejspokojenější, když úplně spokojená nejsem. Že mě to baví. Tak proč mi to sakra nezvedne, když hořím? Od hrudníku, přes krk až do obličeje, celá se potím a červenám. Netuším, kam jedu, ale překvapí mě, že řídím celkem obstojně, tedy do té míry, že do nikoho nebourám a nikoho nesrážím, přednost dávám raději všem, zprava, zleva, chodci, cyklisti, stěhováci, jen račte. Kdosi za mnou nervózně troubí.

„Aby ses neposral.“

Cesta autem poklidně ubíhá o třicet let zpátky, rozkládací stolek a židličky, chleba se sýrem, uzené maso zavařené ve sklenici, rajčata. Nevzpomínej. Nemůžu! Máma falešně zpívá. „Zuzano, na zahradě tvoje jméno z bílých květů vysázeno chtěl bych mít. Aby mi tvé jméno, Zuzana, pod oknem vonělo od rána, Vladěno, vzala sis flétnu?“

Vzala. Tátův starý teploměr ukazuje osmadvacet stupňů, ve městě je naštěstí jen prázdninový provoz. V srpnu poletíme s Robin na Sardinii, pokud ji tedy v srpnu paní Marečková nevezme někam jinam. Pronajala jsem nádherný, světlý starý dům, voněl mořem a sluncem i přes webové stránky, sice je na kopci, uprostřed hustých piniových hájů, daleko od pláže, ale to moře je z jedné ložnice vidět, když se člověk hodně vykloní, jen malý kousek, pár tyrkysových dílků, ale jsou tam, a k pláži to dojdeme.

„Máme nohy,“ promluví nahlas. Dost na tom, že vůbec lítáme, jsme jako ostatní, pokrytci, za vlastní potřeby schování dobytci, řešili jsme to s Josefem milionkrát. Že Robin potřebuje moře i v zimě, že Robin je naše nejdůležitější planeta. Náš boj je svatý, nemůžeme jinak, a možná vezmu letos na dovolenou i mámu, když už to letadlo stejně poletí, možná jí nebude vadit, že v létě je horko a moře je slané. Robin

si bude od rána do večera fotit prsa a pak je dobrovolně sdílet s celým světem a já budu Josefovi posílat máminy fotky, aby viděl, jak teď vypadá. Tlusté, zvrásněné tělo, stařecké skvrny a velká červená znaménka po celém břiše a na hrudníku, čím je starší, tím méně dílů plavek nosí, všechno už je jí jedno, ale na tom, aby byla opálená i mezi nohama, jí bůhví proč záleží. Proč si ty chlupy proboha aspoň nějak hezky nezastrihne?

„Stejně už na mě nikdo nekouká, kdo by na mě koukal?“ to říká často.

V kolika letech se tohle stane?

Kolik let mi ještě zbývá?

V duchu je počítám a mobil odhozený na vedlejší sedadle zatím vytrvale vyzvání. Máma. Takhle vytrvalá je ve všem, to mám po ní a Robin to má po mně. Cítím, jak se mi na dýchací cesty valí kamení. Cítím, jak se ve mně postě vzpíná vina, její vina. Stáhnu okýnko, nejdřív to vzadu, pak to na opačné straně, je tady spousta tlačítek, neumím se v tom vyznat, a když se v něčem neumím vyznat, začnu zmatkovat. A máma pořád volá, dým z cigaret ve voze už je nesnesitelný, když to moje okýnko konečně sjede dolů, rychle z něj vystrčím hlavu ven a zhluboka dýchám, nechám ho otevřené, ale hlavu hned vrátím zpátky, mít hlavu venku a přitom řídit mi nejde.

„Zavolám, až zastavím na benzince,“ slíbím do ticha a mrknu na stav nádrže. Palubní deska mi ukazuje informace, kterým vůbec nerozumím. Padesát sedm procent. Čeho? Ten údaj svítí modře, modrá je barva naděje. A sto čtyřicet kilometrů, tolik nejspíš zbývá, než budu muset natankovat, to je dobře, protože tankovat teď nechci, představa tankování mě uvádí do podivných rozpaků. Tankování je zcela mimo moji komfortní zónu. Nejsem žena, která tankuje.

Kdo jsem? Zkus to namalovat, říká s oblibou Ája, moje terapeutka, není to terapeutka, nemá licenci, nemá vystudovanou psychologii, nejsem si jistá, proč jsem si vybrala právě ji, ale představa, že bych svůj příběh začala někomu vyprávět úplně od začátku, mě vyčerpává, už léta se k ní chodím rozkládat a znovu skládat, přitom jsem jí ještě neřekla pravdu, nikomu kromě Marcela, a ten mi stejně nemohl rozumět, jsem na kousky nakrájený bůček, mletá paprika, nadrobno nakrájená cibule, nakrouhané zelí, krátce podusit. Nedělní obědy patří mámě a středeční odpoledne terapii. Záležitosti. Spousta záležitostí. Potřebuju si napustit vanu. Ztratit se v pění.

Na košili mám trochu krve. Na roztržených kalhotách taky. Na benzince kousek od Dubí se převléknu do minišatů pošítych stříbrnými flitry, které jsem vytáhla z té černé tašky, jsou mi trochu velké. To mě potěší.

„Jsem štíhlejší!“ zavolám radostně.

„Gratuluju,“ ozve se z vedlejší kabinky.

Zdravotní pantofle vyměním za sandály na vysokých podpatcích, ty jsou mi malé, pásky se mi bolestivě zařezávají do prstů, hlavně do palce, mám velký, tlustý palec, ale pantofle se k takovým šatům nehodí, dokonce ani když jsou kvalitní, kožené, anatomicky tvarované. Na podpatcích si připadám tak vysoká. Proč jsem je nikdy nenosila? Neumím na nich dojít ani zpátky do prodejny.

„Máte nůžky?“ ptám se obsluhy. Trochu se zakymácím.

„Na maso?“

„Na jaké maso?“

„Minulej tejden tady někdo sháněl nůžky na kuře, ty vole, tohle je benzina.“

„Uklidni se, mladej,“ ozve se od pokladny.

„Na vlasy,“ upřesním.

„Na vlasy?“

„Ano, chci si ostříhat vlasy.“ Zvýším hlas, hlas zvyšuju často, když mám pocit, že mi nikdo nerozumí. Prošedivělý chlap, co právě platí za benzin a za lentilky, se na mě divně zadívá. Chlap s uštěpenými rukávy od košile mě bude hodnotit, ale ruce má hezké, dlouhé prsty, v uších mi zní Chopinova Tristesse. Josef byl vždycky proti, když jsem si chtěla zkrátit vlasy, trval na tom, že je mám nosit dlouhé, že se mu to tak líbí. Olíznu si horní ret.

„Máme akorát todle.“ Mladej mi ukáže nůžky velikosti nůžek na nehty, trochu se zašklebí, asi si představil, jak ty svoje vlasy budu tímhle pižlat, a zmizí.

Pižlám soustředěně a dlouho, a bůhví proč stříhám nejdřív ofinu, i když vím, že k mojí tváři se ofina nehodí, mám vysoké čelo a jemné vlasy, vepředu skoro žádné, ofina je vy-loučená, tvrdí moje kadeřnice, ale já stříhám dál. Stříhám čas na proužky, na čtverečky, na kolečka, roztřepené konečky až k roztřepeným kořínkům.

Světlé vlasy kloužou z mých útlých ramenou dolů na zem, na noviny, které tam rozložila máma. Když se vlasy často stříhají, tak prý zpevní, a taky je dobré dát na hlavu vajíčko. Mezi chodidly mám předpověď počasí, čtrnáct stupňů, mrak a nad ním malý kousek slunce, co skoro není vidět. V kuchyni je šero a máma má na hlavě šátek. U paty mi začíná tajenka.

„Nešij sebou.“

„Nešiju.“

„Šiješ, budeš to mít nakřivo.“

„Proč mě nestříhá táta?“ Vždycky mě stříhal táta.

„Vidíš ho tady?“

Zavrtím hlavou.

„Tak a teď to máš nakřivo, kurvafix, Vladěno, říkám ti nešij sebou, a ty sebou pořád šiješ.“ Máma se napije vína.

„Svatební kytka na čtyři.“ Číst umím už od pěti. Luštit křížovky ještě ne.

„Kala. Já jsem věděla, že nám něco udělá, věděla jsem to, hned jak jsme se přestěhovali, já se sem nechtěla stěhovat, nic tady nebylo, akorát hromady hlíny, všude hlína, to Tonda chtěl do novýho. Chceš si cucnout?“

Nechci. Je opilá. Nemám ráda, když je opilá, divně se směje a potom brečí.

„To byl vtip.“ Zasměje se a pustí se do zarovnávání ofiny. „Pak ti tam dám vajíčko.“

„Nechci vajíčko.“ Teče mi to do očí a je to hnus.